

HARIDUS- JA NOORTEAMET

Sotsiaalministeerium
Brit.Tammiste@sm.ee

Teie 29.11.2023 nr [Saatja kirja
number]

Meie 08.03.2024 nr 1.1-
5/23/3376-2

Arvamus väljatöötamise kavatsusele

Sotsiaalministeerium on esitanud Haridus- ja Noorteametile avalikuks konsultatsiooniks sotsiaaltoetuste seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse inimeste vajadustele vastava rehabilitatsioonisüsteemi loomiseks. Haridus- ja Noorteamet esitab väljatöötamise kavatsusele (edaspidi VTK) järgmised tähelepanekud:

1. Ettepanek on muudatuse tegemisel arvestada sellega, et laps (noor) ei satuks olukorda, kus ta ei ole kooli nimekirjas (ei õpi), ei tööta ega saa ka vanusest tulenevalt taotleda töövõimetoetust juhul, kui vanuse piirmääratõstetakse 18-eluvaastani. Muudatusega saab arvestada võimalikku koolikohustusliku eadõstmist, ent kuniks koolikohustuslik iga on alla 18-eluvaasta, on vaja silmas pidada seda, et vähenenud või puuduva töövõimega isikul oleks võimalus töövõimetoetusele juhul, kui ta ei õpi ega ole hindamise tulemusel töötamiseks võimeline.

2. VTK punktis V.4.1. on välja toodud võimalikud positiivsed mõjud eraldi 16-17-aastaste puudega laste kohta, kelle jaoks ei peaks hindamise olud võrreldes nooremate lastega erinema. Muu hulgas on viidatud, et eeldatavasti on muudatus positiivne, kuivõrd laste osalemine selles vanuses endiselt hariduses ja veel mitte siirdumine tööturule on sarnaselt kõigi lastega tavapärane ka puudega laste puhul ning hindamiste ja taotlemiste muudatuste läbiviimine 16-aastaste seas ei ole põhjendatud ja koormab puudega lapsi ja nende peresid puhul. Puudega lapse vanusepiiri muudatus omab eeldatavasti ka teatavat mõju sihtrühmale teiste pakutavate teenuste või toetuste kättesaadavusele, nt kui on lapse puudest tingituna pakutud tasuta ühistransporti, siis edaspidi ei toimuks neis muutusi 16-aastaseks saades.

Samas vastukaaluks tuleks hinnata, millised on ohukohad ja võimalikud lahendused juhul, kui koolikohustuslik iga on madalam, kui töövõimetoetuse (või alternatiiv) piirmääraks saab üle 18. eluvaasta ning noor ei õpi ega tööta.

Majanduslike mõjude all (VTK punkt V.4.2.) on viidatud tulevasele sissetuleku erisusele ja sellele, et tulude saamata jäämise riski maandamiseks töötatakse sama ressursi piires välja lahendused sihtgrupi sihipärasemaks toetamiseks. Ebaselgeks jääb, milliseid võimalikke lahendusi kaalutakse ning milline on puudujäägi võimalik mõju last kasvatavale perekonnale. Milliseid toetusi on tal sellisel juhul võimalus saada töötukassast eriti olukorras, kus laps (noor) ei õpi ega tööta ning ei saaks uue süsteemi kohaselt taotleda töövõimetoetust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Raie
peadirektor

Marko Soll
7350593
marko.soll@harno.ee